

עין משפט
נר מצוה

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

מסורת הש"ס

א מ"ב פ"א מהל' שאר
זבת טומאה הל' ז'
ו ב מ"ב פ"א מהל'
ז א מ"ב פ"א מהל'
טומאת אוכלין הל' ז':
ח ד מ"ב פ"א מהל':

יכול שאני מוציא בו'. שהנוגע כנגד הצער לא יהא טמא דאפילו מעשה יד ולא עבד להכניס ולהוציא טומאה לא נעבדו האי שומר דכיון
לדמיטעי מאינטרופוי אפילו תורת יד האוכל לא ניהוי ליה דשאס נגע יד האוכל הטמא דצדך אחר ילפינן לקמן דמוציאה טומאה מן
הטמא לטהור והאי שומר לאו יד הוא ושמימיה לא תשוייה אפילו לחשיכות יד תלמוד לומר יטמא ז': כל שפוא יד. ע"ש שאין צו מוח וצרכא
האחד צער: טמא. אס היה טהור ונגע היד צרך מכנסת טומאה לאוכל דאע"ג דאיהו לאו אוכל הוא מקבל טומאה כאוכל עצמו:

א) שוקנין פ"א מ"א,
ב) ז'ל מיטמאן. א) רש"י
מ"ו, ד) ונתחית וצר
בראשו או ע"ש דק בערן
שמונה צו אוכל ואיט לאו
ליות יד ממתת קטו ולא
טמא ומיטמא ט' כן הוא
כס"ג ע"ין רש"י, ט) ע"ין
תוס' ש"ט ז"ל. ד"ח אז
ותוס' פסחים לג' ד"ה
למינת,

שומר דכתב רחמנא למה לי ש"מ
לצרף. וא"ת לפי ר"ת
ורבינו שמואל^א דצטו כזניה לקבל
טומאה מנגן ז'רוף צשומר להכניס
דאימנא קרא אתא להוציא ו"ל כיון
דיד מכניס ומוציא ושומר מכניס
ומוציא לענין ז'רוף צשומר נמי לא שניא:

יכול הנוגע כנגד בשר מאחוריו לא יהא
טמא תלמוד לומר יטמא מאי קאמר אמר
רבא ואמרי לה כדי חסורי מיחסרא והכי
קתני בנבלתה ולא בעור שאין עליו כזית
בשר ועור משלימו לכוזית יכול שאני מוציא
אף עור שיש עליו כזית בשר הנוגע כנגד
בשר מאחוריו יכול לא יהא טמא ו' ואפילו

יכול הנוגע כנגד בשר מאחוריו לא יהא
טמא תלמוד לומר יטמא מאי קאמר אמר
רבא ואמרי לה כדי חסורי מיחסרא והכי
קתני בנבלתה ולא בעור שאין עליו כזית
בשר ועור משלימו לכוזית יכול שאני מוציא
אף עור שיש עליו כזית בשר הנוגע כנגד
בשר מאחוריו יכול לא יהא טמא ו' ואפילו

מעשה יד נמי לא עביד תלמוד לומר יטמא ו' תנן התם: ככל שהוא יד ולא
שומר טמא ומטמא ואינו מצטרף שומר ואע"פ שאינו יד טמא ומטמא
ומצטרף לא יד ולא שומר לא טמא ולא מטמא ידות היבא כתיבי דכתיב
וכי יותן מים על זרע ונפל מנבלתם עליו טמא הוא ילכם לכם לכל שבצרכיכם
לרבות את הידות וכתיב וכי ימות מן הבהמה אשר היא לכם לכם לכל
שבצרכיכם לרבות את הידות יד להכניס ולהוציא שומר להכניס ולהוציא לא
צריך קרא ק"ו מיד אתי ומה יד שאינה מגינה מכנסת ומוציאה שומר לא
כ"ש שומר דכתב רחמנא למה לי ש"מ לצרף ואימא יד להכניס ולא להוציא
שומר להכניס ולהוציא אבל יד להוציא ושומר לצרף לא יד להכניס ולא
להוציא לא מצית אמרת השתא עיולי מעיילא אפוקי מיבעיא ואימא יד
להוציא ולא להכניס שומר להוציא ולהכניס אבל יד להכניס ושומר לצרף לא
להוציא הי מינייהו מייתר לכתוב רחמנא בורעים וליתו הגך מינייהו מה לזרעים
שכן טומאתן מרובה לכתוב רחמנא בתנור וליתו הגך מינייה מה לתנור שכן
מטמא מאוירו לכתוב רחמנא בנבלה וליתו הגך מינייה מה לנבלה שכן
מטמא אדם ומטמאה במשא וטומאה יוצאה מגופה חדא מחדא לא אתיא
תיתי חדא מתרתיה הי תיתי לא לכתוב רחמנא בורעים ותיתי מהנהך מה להנהך
שכן מטמאין שלא בהכשר תאמר בורעים שאין מטמאין אלא בהכשר
אמר רב הונא בריה דרב יהושע פירות שלא הוכשרו כתנור שלא נגמרה
מלאכתו דמי אלא פריך הכי מיה להנהך שכן מטמאין שלא בניגעה
תאמר בורעים שאין מטמאין אלא בניגעה לא לכתוב רחמנא בתנור
ותיתי מהנהך מה להנהך שכן אוכל ו' לא לכתוב רחמנא בנבלה ותיתי
מהנהך ו' אין הכי נמי אלא ו' דנבלה למה לי אם אינו ענין ליד נבלה
תנהו ענין ליד דעלמא יד להכניס יד להוציא שומר לצרף ואכתי יד נבלה
אצטרך דאי לא כתב רחמנא בנבלה הוה אמינא דיו לבא מן הדין להיות
כנדרון מה הנהך לא מטמא אדם אף נבלה לא מטמאה אדם אלא יד נבלה
מיצרך צריך ושומר דנבלה הוא דלא צריך למאי הלכתא כתביה
רחמנא אי לאיצטרופי ו' אמרת לא מצטרף ולהוציא קל וחומר מיד אתי
אלא אם אין ענין לשומר דנבלה תנהו ענין ליד דנבלה ואם אינו ענין
ליד דנבלה תנהו ענין ליד דעלמא יד להוציא יד להכניס ושומר לצרף

יכול הנוגע כנגד בשר מאחוריו לא יהא
טמא תלמוד לומר יטמא מאי קאמר אמר
רבא ואמרי לה כדי חסורי מיחסרא והכי
קתני בנבלתה ולא בעור שאין עליו כזית
בשר ועור משלימו לכוזית יכול שאני מוציא
אף עור שיש עליו כזית בשר הנוגע כנגד
בשר מאחוריו יכול לא יהא טמא ו' ואפילו

תורה אור השלם
1. וכי ימות מן הבהמה
אשר היא לכם לאוכל
הנוגע בנבלתה טמא עד
הערב: ויקרא יא א
2. וכי יתן מים על זרע
ונפל מנבלתם עליו טמא
הוא לכם: ויקרא יא א
3. וכל אשר יפח
מנבלתם עליו טמא
תנור וכירים יתן טמאים
הם וטמאים יהיו לכם:
ויקרא יא א

גליון הש"ס
גמ' יד יתירא כתיב: עין
מה דף כז ע"א תוס' ד"ה
מן התנור:

הנהגות הב"ב
א) גמ' נה' להך שכן אוכל
אלא לא למנוח וכו' ואלא
יד: ב) שם לאיצטרופי
האמרת:

מוסף רש"י
כדי. שם חסס (ג'טו' ג'פג).

שיטה מקובצת
א) יכול לא יהא טמא
דאפי' מעשה יד: ז' תוס'
יתירא כתיב. ג'ב ע"א תוס'
לעיל דף כז ע"ב: ז) לא
יהא טמא דאפי' מעשה
יד להכניס ולהוציא:
ח) תיל יטמא יתיר יתיר'
קא דורי דהויל למיכתב
טמא וכתב יטמא להרבי'
טומאות. ה"ד ומה"ד כל
שהוא: ט) שהתנור תחלה
והאוכלים שנים כדתיב
בפסחים. ג"ב ואמרו' נמי
לעיל כפי' ראשון נ"י
נ"ן דתי' תוכי כן ע"ל:
ו) מה להנהך שכן מיטמאין
קבלו וכו' ג"ב ע"א תוס'
פירוש וז"ל רש"י כ"י שכן
מיטמאין מקבלין טומאה
שלא בניגעה שנחבילה
טמאה מגופה והתנור קבל
מאורו: מה להנהך שכן
אוכל ואע"ג דהך פירכא
לאו קולא וחומרא הוא
הוה אמינא דהא אמרין
בכל הבשר וכו': ו) וירן
מוציאה טומאת לאחריים
אף אני: ט) תנהו ענין
ליד דעלמא דאוכלין ואם
אינו ענין:

ואימא
זל חד מינייהו להכנסה וכיון דאיתא הכנסה והוצאה זדי יליף שומר צק"ו וכי תכזיה רחמנא לזרף כזכיה: הי מינייהו מייסר. כולהו להוצאה
כיימי: וליטו בהך. תנור ונבלה: זרעים טומאה מרובה. שמקבלין טומאה מולדי טומאה תאמר בתנור שאינו מקבל טומאה אלא מאז
הטומאה וכן מנבלה מרובה טומאת אוכלין כדתיב טומאת אוכלין ריבה לטמא טומאת אוכלין ממה שריעה לטמא טומאת נבלות: סגור מטמא
אוכלין צוירו. שהתנור תחלה וזהו אוכלין שנים כדתיב בפסחים צפרק ראשון (דף כ: ט') דת"ר תוכי ויקרא יא) אע"פ שלא נגע מה תוכי התנור לטמא
כו' אלמא תנור מטמא לאוכלין אע"פ שאינו נוגעין צו תאמר נבלה וזרעים טמאין שאינן מטמאין לאחריים אלא כ"כ נגעו צהן כל הנהך דקאמר
תיתי מיניה צבנין אכ קאמר טימא כאן וטימא כאן מה מנינו כאן שהיד מוציאה טומאה להכריס אף כאן יד מוציאה טומאה לאחריים:
הי תיסי. ארו מהן לא תכתוב ותיתי מינייהו: ותיסי מהנהך. הזד השוה שבהן טמאין וידן מוציאה טומאתן לאחריים אף אני אציא
זרעים טמאים שתהא ידן מוציאה טומאתן לאחריים: אחר רב הונא זריה דרב יהושע. הא דהכשר לאו פירכא היא דהיינו גמר מלאכה
דידהו ותנור נמי בללו גמר מלאכה לאו טמא הוא: ומה להנהך שכן מיטמאין. קבלו הטומאה שלא בניגעה דהא אמרין בכל הצער (לעיל דף קטו):
דמה הזד פרכינן כל דהו: אלא יד דנבלה. מייסר דמיתי מהנהך דפי פרכא מה לזרעים שכן טומאתן מרובה תנור ויביח מה לתנור שכן מטמא
לאחריים מאוירו זרעים ויכחו ומזר הדין הזד השוה שבהן טמאין וידן מוציאה טומאה לאחריים אף אני אציא נבלה אלמא מייסר יד דנבלה
להוציא: למה לי דאם אינו ענין לה. דהא אחי' צמה הזד: תנהו ענין ליד דעלמא. יא) ולאוכלין ואם אינו ענין להוצאה דהא צדידהו יד
כתיבא תנהו להכנסה הרי יד להכניס ולהוציא ושומר לזרף: אלא למה דינו. הי לא הוה כתיבא צבופה וגמרה מהנהך הוה אמינא דיו
ליד נבלה הלמדה מאלו להיות כאלו דמה אלו לא מטמא אדם אף נבלה הואיל ויד דידה מהנהך אחי' לא מטמא אדם דרך ידה כיון תחז
קיסם כזית צער נבלה להיות לו יד ונגע אדם צו לא יטמא עד שיגע נבלה עצמה וכן ע"ש של נבלה עצמה נמי דהו"א יד: ושומר
דנבלה. דרבינן לה לעיל דאמר יכול אף עור שיש עליו כזית בשר הנוגע כנגד בשר מאחוריו לא יהא טמא ת"ל יטמא לא כריך למיכתביה
למאי הלכתא כזכיה: אי לאיצטרופי. הא מעטיה מהכי דקמי רישא נבבלתה ולא צער שאין עליו כזית בשר ועור משלימו לכוזית:
הנהו ענין ליד דנבלה. שאף ע"פ שאינו שומר מוציא: ואם אינו ענין לה. דהא צבופה כתיבא מניה ענין ליד דעלמא ולהוציא לא אצטרך
אלא להכניס. האי דנקט תנהו ענין ליד דנבלה והדר אצטרך ליה למימר תנהו ענין ליד דעלמא ולא נקט הכי אס אינו ענין לשומר דנבלה
תנהו ענין ליד דעלמא הכי שייך למימני ספיר מדכיון דימורא דשומר נבלה כתיבא תנהו ענין לנבלה דנבלה ונבלה היא
וכיון דמשום יד אחת תנהו ענין ליד דעלמא דיד ויד הוא אצל שומר דנבלה להיות ענין ליד דעלמא לא שייך למימני:

הגו' כנגד בשר מאחוריו
דאינו טמא ונסיב לה קרא
דטמא: חסורי מחסרא
והכי קתני וכו' דאפי'
מעשה יד נמי לא עביד
לומר העור לא יהא
חשוב אפי' יד נבלה.
ת"ל טמא העור חשוב
כדי טמא: כל שהוא יד
ולא שומר כגון ידות של
שכלים ועוקנין של פרי
טמא ומטמא ואין מצטרף
לומר טמא מחמת אוכל
שאם נטמא האוכל מטמא
הידי: ומטמא. שאם נטמא
הידי מטמא האוכל: ואין
מצטרף. כלומר שאם אין
באוכל כביצה אלא בכלל
יד אין מצטרף עמו לטמא
שומרא אוכלין: שומר
אע"פ שאינו יד. כגון
קליפה פא אגוזין וקליפה
של תרנגול: לא יד ולא
כגון כן של רמון
ושל תמר עליו דקין שעל
הפרי בראשו: ידות היבא
כתיב. כלומר ידי יהא
כאוכל: דכתיב וכי ימות
מן הבהמה אשר היא לכם
אלא. זו היא יד נבלה:
יד להכניס ולהוציא
כלומר להכניס והטמאה
מן הידות לאוכלין דאי
נטמא הידי נטמא האוכל.
להוציא כלומר להוציא
את הטומאה מן האוכל
לידות יד נטמא האוכל
נטמא הידי: שומר שמגין.
כלומר שמגין על הפרי:
ואימא יד להכניס ולא
להוציא שומר להכניס
ולהוציא כלומר שומר
דפרי. אבל יד להוציא
שומר לצרף לא כלומר
שומר דפרי. יד יתירא
כתיב ביה כלומר מאותו יד
יתירא פסקין יד להכניס
יאלוציא) ומעל זרע וזרע
פסקין שומר לצרף:
מה לזרעין שכן טומאתן
מרובה. כלומר כשמצנין
במתניתו' ריבה לטמא
טומאת אוכלין ממה
שריבה לטמא טומאת
נבלות: אמר רב הונא בריה
דרי' יהושע פירות שלא
הוכשרו כו' כלומר את
אמרת תאמר בורעים שכן
אין מטמא אלא בהכשר
דבר קל הוא ואין למירין
וקל מחמור להחמיר אלא
להקל בענין זה אין תנור
חמור מרעים שפירות
שלא הוכשרו כתנור שלא
נגמרה מלאכתו: מה להנהך.
שמטמאין שלא בניגעה
התנור מטמא מאוירו
ונבלה מיטמאה מעצמה:
לא לכתוב רחמנא בנבלה
ותיתי מהנהך. דהיא חמורה
מכאן: אם אינו ענין ליד
להכניס וזרעים יד להוציא ויד
להכניס שומר לצרף.
כלומר יד להוציא ויד
דכתיב בהו בורעים ויד